

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **Krajský súd v Bratislave**, Záhradnícka 10, proti odporcovi: **Okresný úrad Malacky**, Záhorácka 2942/60A, v spore o právomoc týkajúceho sa právnej veci žalobcu: JJJ STAV - BUILD, s.r.o., Pekárska 11, Trnava, proti žalovanému: Mesto Malacky, Radlinského 2751/1, o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu žalovaného č. OÚRŽP/2013/9234/JJ zo dňa 25.06.2013, postúpeného navrhovateľovi podaním odporcu č. OÚŽP/2013/01550BAP zo dňa 26. augusta 2013, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Prejednanie a rozhodnutie právnej veci žalobcu: JJJ STAV - BUILD, s.r.o., Pekárska 11, Trnava, proti žalovanému: Mesto Malacky, Radlinského 2751/1, o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu žalovaného č. OÚRŽP/2013/9234/JJ zo dňa 25.06.2013, postúpeného navrhovateľovi podaním odporcu č. OÚŽP/2013/01550BAP zo dňa 26.08.2013 **patri do právomoci** orgánu v pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave podaním č. 4Sp/80/2013-13 zo dňa 25.03.2014 podal návrh na rozhodnutie sporu o právomoc podľa § 8a Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) keďže má za to, že predmetná vec nepatrí do jeho právomoci. S poukazom na ust. § 27 ods. 1 písm. e/ zákona o ovzduší je nepochybné, že obec pri ukladaní pokút v oblasti ochrany ovzdušia jednoznačne vystupuje ako orgán štátnej správy (a nie ako orgán samosprávy), ako orgán štátnej správy bol dokonca odporca označený aj v samotnom rozhodnutí.

Na konanie vo veciach poplatkov za znečisťovanie ovzdušia sa podľa § 9 ods. 1 zákona č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, a na správny poriadok odkazuje aj zákon o ovzduší (§ 31 ods. 1). V súlade so zásadou dvojinstančnosti správneho konania, premietnutej do § 53 správneho poriadku, musí byť v zmysle § 58 ods. 1 správneho poriadku odvolacím orgánom správny orgán druhého stupňa. Samotný súd má právomoc preskúmať až právoplatné rozhodnutie tohto druhostupňového správneho

orgánu postupom podľa ust. § 247 a nasl. O.s.p.

Zákon o ovzduší č. 137/2010 Z.z. a ani zákon o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia č. 401/1998 Z.z. jasne neurčuje okresný úrad ako správny orgán druhého stupňa v konaní o uložení pokuty za porušenie povinností stanovených v zákone o poplatkoch. Nakoľko je však ovzdušie v zmysle § 2 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí jednou zo zložiek životného prostredia, v danej veci je nutné aplikovať zákonné predpisy vydané v rámci starostlivosti o životné prostredie.

Rozhodnutie obce č. OÚRŽP/2013/9234/JJ zo dňa 25.06.2013 je pritom v zmysle už cit. § 27 ods. 1 písm. e/ zákona o ovzduší výkonom štátnej správy, resp. výsledkom správneho konania v prvom stupni. Druhostupňové konanie v danej veci upravuje § 5 ods. 2 písm. a/ zákona o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie, ktorý jednoznačne určuje okresný úrad ako orgán povinný vykonávať štátnu správu starostlivosti o životné prostredie v druhom stupni. Právomoc okresného úradu v danej veci možno vyvodit' aj z § 26 ods. 4 zákona o ovzduší.

Podľa § 8a O.s.p. *Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje spory o právomoc medzi súdmi a orgánmi štátnej správy.*

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodovanie sporov o právomoc podľa § 8a O.s.p. preskúmal návrh navrhovateľa, ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že návrh je dôvodný.

Správne trestanie nie je pôvodnou kompetenciou samosprávy, ale je nevyhnutné ju odvodzovať od pôvodných kompetencií štátu. Trestanie na určitom území (výkon trestnej právomoci) pramení z princípu suverenity a je vždy spojené so štátnou mocou. Z tohto dôvodu je správne trestanie a jeho výkon na príslušnom území preneseným výkonom štátnej správy. Správne trestanie má jednotný právny režim pre administratívne previnenia (minor offences) vo forme priestupkov a iných správnych deliktov v tom, že sa uskutočňuje v dvojstupňovom administratívnom konaní. Rozdielny právny režim spočívajúci vo vylúčení druhého stupňa pre správne delikty by bol neproporcionálnou diferenciou v jednotnosti princípov správneho trestania i trestania ako takého.

Vo veciach priestupkov, ako aj vo veciach správnych deliktov je nesporne snahou zákonodarcu vytvárať jednotný procesný režim správneho trestania, s možnosťou súdneho prieskumu správneho rozhodnutia až po právoplatnom skončení správneho konania. Takáto právna úprava zákonom ustanovuje postavenie obce (mesta) nielen v konaní o priestupkoch, ale aj v konaní o správnych deliktoch, ako správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy a súčasne vylučuje jej postavenie samosprávneho orgánu. Správne trestanie je súčasťou všeobecnej štátnej správy.

V súlade s princípom právnej istoty, v zmysle ktorého súdy majú v rovnakých alebo analogických situáciách rozhodovať rovnako (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 192/06 z 03. novembra 2006), senát najvyššieho súdu vychádzal z ustálenej rozhodovacej praxe a s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenia sp. zn. 6Rks/1/2011 zo dňa 30.05.2011 a sp. zn. 5Rks/2/2011 zo dňa 10.10.2011), ktoré boli správnym kolégiom najvyššieho súdu prijaté ako judikáty, a v ktorých

išlo o obdobnú skutkovú a právnu vec rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Senát osobitne poukazuje na rozhodnutie NS (sp. zn. 8Rks/1/2012 zo dňa 22.03.2012) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 5/2012, rozhodnutie č. 89, „*Prejednanie a rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu obce o uložení pokuty za iný správny delikt podľa zákona č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov patrí do právomoci Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky*“), z ktorého vyplýva, že administratívne konanie o správnych deliktoch fyzických osôb, prejednávanych obcou v prvom stupni, je dvojestupňové.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že o odvolaní proti rozhodnutiu obce (mesta) o inom správnom delikte rozhoduje príslušný správny orgán v pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Určenie konkrétneho orgánu v pôsobnosti ústredného orgánu - Ministerstva životného prostredia SR je otázkou vecnej a miestnej príslušnosti správnych orgánov.

Rozhodnutie sporu o právomoc predpokladá určenie úseku štátnej správy, do ktorej sporná vec patrí. Senát najvyššieho súdu dospel k záveru, že určenie vecne a miestne príslušného orgánu v rámci vymedzeného úseku štátnej správy patrí ústrednému orgánu štátnej správy. V prípade, že podriadený orgán nebude určený, odvolanie musí prejednať ústredný orgán štátnej správy, v tomto prípade Ministerstvo životného prostredia SR. Je potrebné poznamenať, že ak štát delegoval prvostupňové administratívne trestanie na obce a ich orgány, pri ktorých nie je ustanovená požiadavka odborného právnického vzdelania, tak v druhostupňovom konaní musí zabezpečiť odborné preskúmanie výkonu správneho trestania.

Až právoplatné rozhodnutie tohto druhostupňového správneho orgánu je preskúmateľné súdom na základe žaloby (§ 70 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a § 247 a nasl. O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 10. júna 2014

JUDr. Gabriela GERDOVÁ
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková